

Het vraaggesprek

Als instrument bij praktijkonderzoek

Hendrik van der Zee

In praktische situaties in het dagelijkse leven worden beslissingen doorgaans genomen op basis van ontoereikende informatie. Dat geldt in de privé-sfeer, dit geldt op uitvoerend niveau en het geldt op institutioneel niveau. Zelden zijn alle factoren die van belang zijn bekend. Toch wordt de knoop doorgemaakt. De ene keer loopt het goed af; de andere keer zijn de zaken verkeerd beoordeeld.

Om het risico van beoordelingsfouten en blunders te verkleinen gaat men er, vooral in beleidskringen, meer en meer toe over onderzoekers van sociaal-wetenschappelijke huize in te schakelen. Die verrichten dan een evaluatie, onderzoek of studie. Tien tegen één dat daarbij op de een of andere manier gebruik wordt gemaakt van *het vraaggesprek*.

In sociaal-wetenschappelijk onderzoek is het vraaggesprek vanouds een veel gebruikte methode voor informatie-verwerving. Populair zijn vooral de enquête en de test. Ook in de theorievorming, de methodologie, staan deze uitwerkingen van het vraaggesprek model. Maar er zijn veranderingen op til: allerlei gedurfde concepten winnen veld; de Delphi-methode, interactieve computer-programma's, tribunaal en scenario-constructies. De methodologie moet hierop worden aangepast en daartoe geeft dit boekje een aanzet. Het biedt geen vaste schema's of standaardvormen; de lezers en onderzoekers worden uitgenodigd zelf geschikte schema's te bedenken. De toon is gezet op praktijkonderzoek. De auteur verstaat daaronder onderzoek bedoeld om tot betere voorstellingen te komen van wat in een gegeven situatie wenselijk en mogelijk is.

Hendrik van der Zee studeerde psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is nu als docent en onderzoeker werkzaam bij het Instituut voor de Wetenschap der Andragogie in Amsterdam.

116 blz.,
= f 14,75
(isbn 90 6009 431 x)

Ook verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij Boom Postbus 58, 7940 AB Meppel

Data-analyse

Een wegwijzer voor onderzoekers en gebruikers van onderzoek

Hendrik van der Zee

De sociale wetenschap treft dikwijls het verwijt dat met het onder haar vlag verrichte onderzoek zo weinig kan worden gedaan. Het zou niet voldoende relevant zijn. Een belangrijke oorzaak van deze steriliteit schuilt daarin, dat zo zelden relevante vragen worden gesteld, noch door de onderzoekers, noch door de praktijk. Het gros van het in opdracht uitgevoerde onderzoek komt neer op koppen tellen. Men wil harde feiten. Daargelaten of de verschafte feiten de nodige hardheid wel bezitten, spreekt uit deze voorliefde een miskenning van de mogelijkheden van sociaal onderzoek. De vraag om koppen te tellen is er één uit vele mogelijke en relevante.

Wat is *data-analyse*? Het omgaan met door middel van onderzoek vergaarde informatie. Het gaat er om die informatie zo te ordenen, dat duidelijk wordt wat in een bepaalde situatie kan worden gedaan. Dit boek geeft een overzicht van de stand van zaken. Welke methoden zijn zoal voorradig? Welke toepassingmogelijkheden dienen zich aan?

Het blijkt dat 'mensen uit de praktijk' zich erg gemakkelijk door mooi opgedofte onderzoeksrapporten in de luren laten leggen en te weinig eisen weten te stellen aan onderzoek dat voor hen wordt verricht. Dit boek moet hen de argumenten en begrippen leveren die een beter weerwerk mogelijk maakt.

168 blz.,
± f 20,50
(isbn 90 6009 432 8)

Ook verkrijgbaar in de boekhandel

Kernthema's van de politicologie

M. P. C. M. van Schendelen (redactie)

Men is het er zo langzamerhand wel over eens dat in een zo jonge wetenschap als de politicologie een aantal kernthema's valt aan te wijzen. Wat kan men, gezien het pluralisme binnen deze wetenschap, als de harde kernen van het vak beschouwen? Welke politieke verschijnselen en welke politicologische inzichten kunnen daartoe worden gerekend?

In de bundel wordt er van uitgegaan dat er in de samenleving een zogenaamde 'politieke kringloop' kan worden waargenomen. Dat is het meest abstracte en overkoepelende proces van politieke besluitvorming. Door individuen, groepen, organisaties uit de maatschappij worden voortdurend eisen gesteld aan 'de politiek'. Bij de opzet en uitwerking van dit boek heeft de wisselwerking tussen wetenschap en samenleving voorop gestaan. De kernthema's worden behandeld tegen de achtergrond van de politieke werkelijkheid. Een westerse maatschappij als de onze, met een zo fijnmazig politiek systeem, kan de steun van de sociale wetenschappen moeilijk ontberen. De politicologen spelen een belangrijke rol op het terrein van beleid en maatschappij.

Achtereenvolgens worden de volgende thema's behandeld: het politieke systeem (*G. Noordzij*), politieke orde (*U. Rosenthal*), politieke cultuur (*H. Daemen*), politieke participatie (*F. Heunks*), politieke invloed (*M. van Schendelen*), politieke besluitvorming (*A. Ringeling*), politieke verdeling (*J. Siccama*), politieke integratie en desintegratie (*J. de Vree*), politiek conflict (*K. Koch*), vergelijkende politicologie (*A. Hoogerwerf*) en politicologie en politieke praktijk (*H. Daudt*). De hoofdstukken zijn ten opzichte van de eerste druk uit 1976 geheel herzien, geactualiseerd, meer op de praktijk gericht en voor een breed publiek geschreven, door toonaangevende beoefenaren van de wetenschap der politiek.

f 39,75

isbn 90 6009 492 1

Tweede, geheel herziene druk

Ook verkrijgbaar in de boekhandel